

10 Klúčových pojmov Rakúsko-Uhorské vyrovnanie a Slováci

- 1. Rakúsko-uhorské vyrovnanie (1867):** Politická dohoda, ktorá rozdelila habsburskú monarchiu na dva samostatné štátne celky (Rakúsko a Uhorsko) pod vládou jedného panovníka,.
- 2. Dualizmus:** Dvojštátie alebo politický systém dvoch rovnoprávných celkov spojených osobou panovníka a spoločnými ministerstvami,.
- 3. Predlitavsko a Zalitavsko:** Neoficiálne názvy pre Rakúsko a Uhorsko odvodené od rieky Litava, ktorá tvorila časť hranice.
- 4. František Jozef I.:** Rakúsky cisár a uhorský kráľ, ktorý vládol počas celého obdobia dualizmu až do roku 1916,.
- 5. Spoločné ministerstvá:** Tri rezorty, ktoré spravovali obe časti ríše spoločne: zahraničné veci, vojenstvo a financie,.
- 6. Maďarizácia:** Proces násilného presadzovania maďarského jazyka a kultúry s cieľom vytvoriť jednotný uhorský národ, spojený s potláčaním iných národností,.
- 7. Matica slovenská (zatvorenie):** Kultúrna inštitúcia Slovákov, ktorú uhorská vláda v roku 1875 zrušila a zhabala jej majetok,.
- 8. Národnostný zákon (1868):** Zákon, ktorý formálne udeľoval práva národnostiam, ale v praxi sa nedodržiaval a slúžil len na zakrytie útlaku.
- 9. Budapešť:** Vznikla v roku 1873 spojením Budína, Starého Budína a Pešti; stala sa centrom, kde museli Slováci riešiť svoje záležitosti.
- 10. Chorvátsko-uhorské vyrovnanie:** Dohoda z roku 1868, ktorá zaručila Chorvátom lepšie postavenie v Uhorsku (vlastný snem, bán) oproti iným národom.